

Εισαγωγή

Τι είναι τα πολυεδρικά διδακτικά δρώμενα;

1. Δεν είναι μόνο διαθεματικές διδασκαλίες ή πολυδύναμες ή διαδραστικές ή πολυπρισματικές.

2. Δεν είναι μόνο διδασκαλίες που στηρίζονται στη θεωρία των πολλαπλών ευφυιών.

3. Δεν είναι μόνο απόπειρες βιωματικής μάθησης.

4. Δεν είναι μόνο τρόποι μάθησης συνεργατικής.

Τα πολυεδρικά διδακτικά δρώμενα τα προϋποθέτουν όλα αυτά αλλά και τα υπερβαίνουν.

Είναι

Πολυεδρικά: Γιατί το κάθε διδακτικό αντικείμενο προβάλλεται περιστρεφόμενο και πολλαπλασιαζόμενο. Έτσι φωτίζεται σε περισσότερες πλευρές του και αποκαλύπτει το λανθάνον δυναμικό του. Φωτιζόμενο όμως φωτίζει τον φωτιστή.

Διδακτικά: Γιατί στόχος τους παραμένει η διδαχή. Μόνο που ο όρος αυτός δραματικά διαστέλλεται:

- Ο δάσκαλος διδάσκει τους μαθητές.
- Ο μαθητής διδάσκει το συμμαθητή του.
- Ο μαθητής διδάσκει το δάσκαλό του.
- Ο δάσκαλος διδάσκει τον άλλο δάσκαλο.

Και ο καθένας διδάσκει τον εαυτό του, αφού κάθε βήμα, κάθε ιδέα που μορφοποιείται σε πρόταση προϋποθέτει συνεχή και βαθύ αυτοδιάλογο.

Δρώμενα: Επειδή οι ρόλοι δεν είναι στατικοί, παραδοσιακοί.

Επειδή τα «μαθήματα» αυτά δεν είναι μόνο λόγος (παράδοση δηλαδή και αξιολόγηση της απόδοσης, με ερωτήσεις συνδυασμού και πολύ μοναξιά την ώρα της επιλογής του σωστού ή του λάθους).

Επειδή είναι διάλογος, συνεργασία, συνεξέταση αλλά και έρευνα, πείραμα άρα και διακινδύνευση. Καί οικείωση με τους μη γλωσσικούς κώδικες έκφρασης και επικοινωνίας. Καί πρωτοβουλία και έξοδος από την τάξη: στα εργαστήρια, στο ύπαιθρο, στον υπολογιστή, στο θέατρο, στο σπίτι και σε δημόσιους χώρους. Καί ανακάλυψη του ταλέντου και αξιοποίησή του.

- Πλουραλισμός, διακειμενικότητα, διεπιστήμη.
- Ανασυγκόλληση της θρυμματισμένης γνώσης.
- Έκπληξη από την αποκάλυψη της αθέατης των πραγμάτων όψεως.
- Αποδοχή του στόχου ως διαφορετικού αλλά και ως συμπληρώματος.
- Ενθάρρυνση της πρωτότυπης σύλληψης.
- Διαδικασία κυρίως και ύστερα αποτέλεσμα.

Πολυεδρικά διδακτικά δρώμενα

Μία χιονομπάλα που μεγαλώνει καθώς κατεβαίνει από την ιδέα στην πράξη και παρασύρει όλο και πιο μεγάλες ομάδες δασκάλων και μαθητών.

Η τόλμη της ομολογία και της σάρωσης του προσωπικού οράματος αλλά και η τόλμη της σύζευξης διαφορετικών οραμάτων.

Με λίγα λόγια «ποιητικά»

Ο πληθυντικός **της διδασκαλίας** αριθμός.

Την αφορμή για το τελευταίο πολυεδρικό **διδακτικό δρώμενο** στο σχολείο μας έδωσε στην Α Γυμνασίου μια Ομηρική παρομοίωση στους τελευταίους στίχους της ραψωδίας ε.

Ο Οδυσσέας κατάκοπος ναυαγός φτάνει στο νησί των Φαίακων. Εκεί για λίγο ταλαντεύεται και τελικά βρίσκει κατάλυμα στο παχύ στρώμα των φύλλων που είχαν συσσωρευτεί με τα χρόνια κάτω από δύο ζευγαρωμένα λιόδενδρα. Σκεπάζει με φύλλα τη ζωή του, όπως ο αγρότης σκεπάζει κάτω από τη στάχτη το σπόρο της φωτιάς (το σπέρμα του πυρός) για να το βρει το άλλο πρωί και να μη ζητά από το γείτονα.

Ο φιλόλογος στο εργαστήρι λόγου εργάζεται με την παρομοίωση σύμφωνα με τη στοχοθεσία της ενότητας αυτής και τις διδακτικές οδηγίες: αναγνώριση αναφορικού και δεικτικού μέρους, προσδιορισμός της κοινής ιδιότητας, αυτής που καθιστά την παρομοίωση εύστοχη, αιτιολόγηση της θέσης της, έλεγχος της αποτελεσματικότητάς της, επισήμανση των στοιχείων της πρωτοτυπίας της ενδεχομένως.

Πρέπει κυρίως να καταφανεί ότι αυτό το «Σαν», το «όπως», το «όμοια», το «πώς», η οικονομοποιία δηλ. του αναφορικού μέρους είναι ουσιαστικά η **προβολή του εγώ** πάνω στην επική αφήγηση, το φιλτράρισμα ενός σταθερού και παγιωμένου αφηγηματικού υλικού μέσα από την δημιουργική ιδιοσυγκρασία του ποιητή. Αν το «τι» είναι κληροδοτημένο από την παράδοση στον εκάστοτε επικό ποιητή, το πώς είναι εν μέρει επιλογή δική του, είναι ο προσωπικό του τρόπος να διαχειριστεί τον κοινόχρηστο μύθο αρχίζει δηλ. να απελευθερώνεται το εγώ δύο τουλάχιστον αιώνες πριν ακουστεί το πρώτο λυρικό ποίημα.

Γιατί κάθε αναφορικό μέρος είναι η απόπειρα να χρωματιστεί με μια γνωστή εμπειρία του εδώ και του τώρα ένα ανοίκειο και άγνωστο τότε. Αυτή είναι η δυναμική του «Σαν» που μας συνεπήρε.

Ένα συμβατικό μάθημα υποταγμένο στις δεσμεύσεις του αναλυτικού προγράμματος θα έκλεινε, ίσως σ' αυτό το σημείο.

Εμάς όμως αυτή η εικόνα με το σπέρμα της φωτιάς μας προβλημάτισε. Ακολούθησαν συζητήσεις για να προσδιοριστεί το περιεχόμενο αυτής της εικόνας που την αναγάγαμε τελικά σε σύμβολο, προσπαθήσαμε να βρούμε κάτι πολύτιμο μέσα μας, αυτό που θα άξιζε να φυλαχτεί καλά μη μας χαθεί και μετά κι εμείς χαθούμε.

Γράψαμε μικρά στοχαστικά κείμενα.

Τέλος, ο φιλόλογος στο εργαστήριο λόγου παρακινεί τα παιδιά να γράψουν δικά τους ποιήματα με θέμα την εικόνα του αναφορικού μέρους. Είναι μια κατευθυνόμενη σ' αυτή τη φάση, δραστηριότητα σύνθεσης λιανοτράγουδων, χάι κου και λίμερικς, ειδών που προϋποθέτουν την τήρηση αυστηρών στιχουργικών κανόνων για τους οποίους και ενημερώνονται. Δείγμα της εργασίας αυτής θα παρακολουθήσεις σε λίγο.

Επίλογος

Σ' ένα σχολείο εξέχουσα θέση πρέπει να δοθεί στο παιχνίδι.

Ο Φρειδερίκος Σίλλερ παρατήρησε πρώτος: Ο άνθρωπος παίζει, αποκλειστικά και μόνο όταν είναι άνθρωπος με όλη τη σημασία της λέξης. Και είναι άνθρωπος με όλη τη σημασία της λέξης, αποκλειστικά και μόνο όταν παίζει.

Το παιχνίδι είναι η τέχνη του «Σαν». Φέρει εντός του τι άπειρες και ασύλληπτες δυνατότητες της ανθρώπινης φύσης. Είναι η πιο καθαρή, η πιο αγνή, η πιο προσωπική στιγμή ζωής και η πιο αποκαλυπτική για τον καθένα μας. Στο σχολείο δημιουργεί το ευνοϊκότερο κλίμα για μια χαρούμενη γνώση.

Και ευεργετεί μαθητές και δασκάλους. Έναν έναν χωριστά αλλά και όλους μαζί. Όπως στην παρομοίωση έτσι και στο παιχνίδι συντελείται η περίφημη κυκλοφορία του συναισθήματος, που τόσο ανάγκη την έχουμε στην αποστειρωμένη από συναισθήματα και γι' αυτό συχνά στείρα εποχή μας και εκπαίδευσή μας. Καθώς παίζεις με τα παιδιά γεμίζει η ψυχή σου ευτυχία και αυτή η ευτυχία δεν είναι εύκολο να μεταδοθεί. Κάθε μάθημα γίνεται, πώς να το πω, σαν ομαδική εκδρομή με ποδήλατα, που σε μαγεύει και γι' αυτό εύχεσαι να μην τελειώσει ποτέ.

Σας ευχαριστούμε που δεχθήκατε να μας ακολουθήσετε σ' αυτή την εκδρομή έστω και από τη θέση του συνοδηγού ή καθισμένοι άβολα ίσως στις παγωμένες μεταλλικές οχάρες των σιλβόντων ποδηλάτων μας. Γι' αυτό, διπλά σας ευχαριστούμε.

**Καλή σας νύχτα
Να νιώθετε όλοι καλά σαν παιδιά**